కథా కౌముది

సవరించిన వీణ

ఏ.బి.ఎస్.రామారావు

పాతకాలపు పేము పడక కుర్చీ. చెక్కదే. అటూ ఇటూ చేతులు పెట్టుకోడానికి ఉండి వాటి కింద ఇంకో రెండు చెక్కలుంటాయి.. వాటిని బయటకు తీసి, పాతకాలం నాటి గంటల గోడ గడియారంలో ముళ్ళని చేత్తో తిప్పినట్టు ముందుకు తిప్పితే కాళ్ళు పెట్టుకుని రిలాక్స్ అవ్వడానికి బాగుంటుంది..నాకు చాలా ఇష్టం.

ఊరినించి తెచ్చుకున్నా, మా అమ్మ వాడిన దిబ్బరొట్టి వేసే దళసరి పెద్ద ఇత్తడి మూకుడు, ఉప్పుడుపిండి చేసే దళసరి ఇత్తడిగిన్నెతో పాటు.

కుర్చీలో వాలి దీర్ఘాలోచనలో పడ్డా. ఊరి నుంచి రైతు ఫోనులో తెలిపిన విషయం విని ......

""ఏమిటి తాతయ్యా అంత సీరియస్ గా ఆలోచిస్తున్నావు ?"" నాలుగు రోజుల క్రితం అమెరికా నుంచి వచ్చిన మనవరాలు వాహిని అడిగింది నన్ను. ఓ దిండు తెచ్చి నా తలఎత్తి తల కింద పెడుతూ..ఎదురుగా కుర్చీలో కూచుంది

"ఏంలేదమ్మా..." సాగతీత అందరికీ అలవాటే చెప్పబోయేముందు..

"ఏంలేదా? వెళ్ళిపోతానయితే"..నన్ను ఉడికిస్తూ లేవబోయింది కుర్చీలోంచి...

నాకు నవ్వొచ్చింది... కాస్త నవ్వుకోడం, హుషారుగా ఉండడం, మా ఆవిడ అన్నట్టుగా ఓ కుళ్ళుతోలు లుంగీ, బనీనూ, మాసిన గడ్డం కాకుండా రోజూ గడ్డం గీసుకుని ఇస్త్రీ బట్టలు వేసుకోవాలనిపించడం, మనవరాలు వచ్చిన ..ఇదిగో ఈ నాలుగు రోజులనుంచీను. ఉత్తప్పుడైతే ఎవరి గోల వాళ్ళది, ఎవరి రూము వాళ్ళది, ఎవరి టివి వాళ్ళది.. ఎవరి ఫోను వారిది, తమలపాకు మీద సున్నం రాస్తున్నట్టుగా ఉండే .. అదే.. స్మార్ట్ ఫోను. ఎవరి వాట్సప్ గ్రూపులు వాళ్ళవి..ఎవరి బద్ధకాలు వాళ్ళవి...ఎవరి టైములు వాళ్ళవి..కలుసుకోడం తక్కువ, కలుపుగోరుతనం కాసింతే...ఫ్రెండ్సు అసలే లేరు..

బరువెక్కిన మనసు కూలేస్తుంది. ఇన్నాళ్ళూ జరిగిందదే. తేలికైన మనసు కూర్చోనివ్వదు.ఇప్పుడు జరుగుతున్నదిదే.

నేనంటే మనవరాలికి ఎంతో ప్రేమ, నాతో సరదాగా గడపాలన్న మనసూనూ. నాకు ఒళ్ళూ మనసూ తేలిగ్గా ఉంటున్నాయి...వాహిని వచ్చిన దగ్గర నుంచీను..

"అదికాదమ్మా, కూర్చో. నా సందిగ్ధత, ఆలోచన, ఆవేదన, నీకు తెలియాలంటేనా చిన్ననాటి ముచ్చట్లు, అనుబంధాలూ, రాగాలూ కొంత చెప్పాలి. 'ముసలి నస బాబోయ్' అని పారిపోకూడదు. సరేనా?" చెయ్యి చాపా, ఒట్టు వెయ్యమన్నట్లుగా..చిన్నపిల్లాడిలా..బుంగమూతి పెడుతూ. అవును మనసుకి వయసవ్వలేదుగా. అందులోనూ ప్రేమ, ఆప్యాయత కలిపి రంగరించి హుషారుగొలిపే వారుంటే పక్కన, వాహినిలా.

""చెప్పు తాతయ్యా.. నా సబ్జక్టు కూడా అదేగా 'హ్యూమన్ రిలేషన్స్ విత్ ఏనిమేట్ ఎండ్ ఇనానిమేట్ ఆబ్జక్ట్స్'

మైలురాయికి బట్టకట్టి బొట్టుపెట్టి, రావి, వేప కలిసిన చెట్టు మొదట్లో మూడు ఇటుకలు పెట్టి బొట్లు పెట్టి..

అదే అయ్యవారుగా, అమ్మగా, పూజించే సంస్కృతి, సాంప్రదాయం మనది...అదో భక్తి, అదో అనుబంధం. ఎమోషనల్ ఎటేచ్ మెంటు తాతయ్యా. మనసు ప్రధానం." ఆప్యాయంగా నాచెయ్యిపట్టుకుని అంది.

"అవును తల్లీ, వినమ్మా" పక్కనే స్టూలు మీది పళ్ళెంలోని జంతికలు నాలుగు తీసి వాహినికి ఇచ్చి, నేను రెండు నోట్లో వేసుకుని చెప్పడం మొదలు పెట్టా.

★★★

అప్పుడు నా వయసు పదహారు. సెకండరీ స్కూలు లీవింగు సర్టిఫికెట్టు చేతికొచ్చింది...

ఉగాది రోజు ఉదయం... నా చిన్నప్పుడు ..ఇప్పటికి ఏభైఏళ్ళ పైమాటే..

ఆ మర్నాడు నేను పై చదువులకి ఏలూరు వెళ్లిపోవాలి...

ఎప్పుడూ ఇంటి దొడ్లో ప్రకృతితో ఆడుకుంటూ ఉండేవాడిని చిన్నప్పటినుంచీనూ...అల్లాగే ఆ రోజూనూ..

చిన్న పెద్దవాడిని కదా...చెట్లు ఎక్కడం కూడానూ....వేపచెట్టు ఎక్కా..వేప్పువ్వు కొయ్యడానికి...కిందకి అందేలానే ఉంది పువ్వు..అయినా చెట్టెక్కి కోసా..అదో సరదా...మామిడి పిందెలు కూడా...

"జాగ్రత్త నాయనా""అమ్మ దొడ్డి వరండాలో కూర్చుని క్రితంరోజు రైతు తెచ్చిన బంగారుతీగ రకం చెరుకుగడ చెక్కుతీసి ముక్కలు కోస్తూ అంది నే చెట్టెక్కడం చూసి..అమ్మకి నామీదే ధ్యాస ఎప్పుడూ,.... అందరమ్మల్లాగానే...

గిలక నుయ్యి, పక్కనే నీళ్ళ గోలెం, పాదులు, చెట్లు, రోకలిబండలు, కాకులు, పిచికలు....చిలగడదుంప, తేగలు కాల్చుకునే వేణ్ణీళ్ళ పొయ్యి, తాటిముంజల బండి. అప్పుడప్పుడు వచ్చే కోతులు...అన్నీ స్నేహితులే.. అన్నిటితోటీ అనుబంధమే..

జామకాయలు, మామిడికాయలు, బత్తాయిపళ్లు, చెట్టునే పండిన బొప్పాయి.... కోసుకు తినడం, బచ్చలిపండు నలిపి ఎరుపు రంగుతో ఆటలు, నేల గులాబీ మొక్క ముదిరిన కాయలు వేళ్ళతో నొక్కి 'టప్' అని అనిపించడం, నేల

చింతచిగురు ....పుల్లటి ఆకులు కోసుకుని తినడం, లేత దొండకాయలు పాదునుంచి కోసుకుతినడం, బాదంకాయలు కొట్టుకు తినడం, బూరుగుదూదిచెట్టు పింది బొంగరంలా తిప్పి ఆడుకోవడం, మండువా గదిలో ఉయ్యాల ఊగడం, కొబ్బరిపుచ్చుకి ఈనుపుల్ల గుచ్చి పైకి ఎగరేయడం, కొబ్బరాకుతో బూరా, బావిదగ్గర స్నానం... గోలెంలో నీళ్ళతోనూ, తోడుకునీ కూడా..... ఇవన్నీ నా స్నేహితులు, నేను వాటికి స్నేహితుణ్ణి....ఊహ తెలిసిన వయసునించీనూ.నోరు లేకపోయినా నాతో మాట్లాడేవి... ఆడుకునేవాళ్ళం.. మూగభాషతో...ప్రకంపనలతో.....అవినాభావ సంబంధం...

మన ఇల్లు పెద్ద లోగిలి. మండువా ఇల్లు. చూసావుగా. నాకెంత ఇష్టమో..

స్నేహితులతో కలిసి, కాలవలో ఈతలు, కుస్తీపట్లు. స్కూల్లో డ్రామాలు వెయ్యడం, టీచరైన నాన్నగారి దర్శకత్వంలో..ఆగస్టు పదిహేనుకీ, జనవరి ఇరవై ఆరుకీను..

టీచరంటే గుర్తొచ్చింది. ఆరోజుల్లో మాస్టారంటే పిల్లలకి.. పిల్లలకేమిటిలే, ఊళ్ళోవాళ్ళందరికీ కూడా అమితమైన గౌరవం..ప్రేమ అపారం.

మారిన ఈకాలంలో మాస్టారంటే గౌరవం ఏది? ఆ గౌరవం పొందగలిగే నడవడిక, సబ్జక్టు మీద పటుత్వం, అప్పటి సచ్చింతన కలవారేరీ?.....చాలా తక్కువ అనే చెప్పాలి..ఆకాస్తా భ్రష్టు పట్టించేలా మాస్టారుని బఫూనులాగా, వెకిలిహాస్యానికి ఉపయోగించుకునే సామాజిక స్పృహలేని చాలామంది సినిమా దర్శకులు, నిర్మాతలు..

"అవును తాతయ్యా. మరి అందరూ ఓ బాపూగారో, ఓ విశ్వనాథ్ గారో కాలేరుగా మరి!!!!!వాళ్ళు యుగానికొక్కరు. తరవాత?"

సరే, చిన్నతనానికి వస్తే..

క్రికెట్టు మైదానంకంటే కూడా పెద్దదిగా ఉన్న స్కూలు ప్లేగ్రౌండులో ఆటలు...ఇప్పుడైతే మైన్ రోడ్డుమీద ఉన్న బిల్డింగు ఎపార్టుమెంటుల్లో స్కూళ్ళు..ఇంక పిల్లలాడుకోవడానికి మైదానాలెక్కడ?!!! అరచేతిలో ఆటలిప్పుడు.

పండగలు, అట్లతద్దీ వస్తే చెప్పే అఖ్ఖర లేదు..ఊళ్ళో పిల్లలందరమూ కలిసి తెల్లారకట్లనుంచీ ఆటలే...సంక్రాంతికి అక్కలూ, చెల్లెళ్ళూ వీధంతా ముగ్గులతో శోభాయమానం చేసేవారు ....దీపావళికి తిప్పుడుపొట్లం అందరం ఒకేసారి తిప్పుతూ ఉంటే ఆకాశం నుంచి నక్షత్రాలు మాతో ఆడుకోడానికి ఊడిపడుతున్నాయా అన్నట్టుగా ఉండేది.....

గుళ్ళో పూజలు, భజనలు, సంతర్పణలు, జ్వాలాతోరణం, ప్రభలు కట్టి తీర్థానికి తీసుకెళ్ళడం..అబ్బో ఎన్నెన్నో...

దసరాల్లో ఊళ్ళో అన్నికుటుంబాలూ అమ్మవారికి కుంకుమ పూజ చేయించేవారు కనకదుర్గమ్మ గుళ్ళో..

పొద్దున్నే చద్దన్నం, వేసంకాలం అయితే తరవాణీ తినడం.. ...కోనసీమలో ఉగాది కళ్ళాపి జల్లిన లోగిళ్ళలోనమ్మా.....

గోదావరి, కాలవ, చెరువు గట్టులపై తిరుగుతూ, ఆట పాట చెట్టాపట్టాల్తో చెరకు, మామిడి తింటూనూ. ప్రకృతితో జీవనం..గట్టి అనుబంధం.

“అవును తాతయ్యా, నా చిన్నప్పుడు అమ్మమ్మ ఊరు వెళ్ళినప్పుడు చూసా.. ఎంత ఎంజోయ్ చేశామో!!!!!”

పూజగదిలోంచి అమ్మ పాడుతున్న పాట ఇప్పటికీ చెవిలో వినిపిస్తోంది...ఆ ధ్యాసలో ఉన్నప్పుడల్లా. ఎంత బాగా పాడుతుందో..అమ్మ...రోజూ ఆపాట పాడుతుంది..నాకు కంఠస్తం..అమ్మకదే సర్వస్వం ఆనందంగా గడిపా ఆ రోజు... రేపే వీటన్నిటికీ దూరంగా వెళ్ళాల్సి వస్తోందన్న బెంగ దిగమింగి. ఇల్లంతా కలయతిరిగా..దొడ్లో చాలాసేపు ప్రకృతి మధ్య గడిపా...ఎందుకంటే???????ఏమో...అదంతే

ఆరోజు..ఉగాది మరునాడు...నేను పై చదువులకి కాలేజీలో చేరడానికి ఏలూరు వెళ్ళే ప్రయాణం రోజు..

బాగా కళ్ళముందు కనిపిస్తోంది తల్లీ ఆ సీను ఇప్పటికీ.... పొట్టి కాఖీ లాగూ, తెల్ల బుష్ షర్టు వేసుకుని ఉన్నా.. పండక్కి తొడుకున్న పొడుగు పేంటు, గళ్ళ చొక్కా మడతపెట్టి ట్రంకు పెట్టిలో దాచుకున్నా..కాలేజీకి వేసుకోవాలి..నా మొదటి పొడుగు పేంటు అది.. సత్యం చేత చెప్పులు కూడా కుట్టించారు నాన్నగారు..అదే నా మొదటి చెప్పుల జత..

..పొద్దున్న లేవగానే ఒళ్ళు విరుచుకుంటూ దొడ్డిగుమ్మం దగ్గరకెళ్ళి చూసా..కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి..

అప్పటి మానసిక బెంగకి అనుగుణంగా కాబోలు....ఆ భావ దృశ్యం.. మనసులో పాతుకుపోయింది.....

తరవాత ఇదిగో ఇల్లా అక్షర రూపం దాల్చింది....

చదువు తల్లీ తరవాత, ఇదిగో ఈ తోక నోటుపుస్తకంలో పదిలపరుస్తుంటా నాకు తోచే నాలుగు ముక్కలు.

ఇవే అక్షరరూప ఆలోచనలు, ఆవేదనలూ, భగవంతుడికి వేండుకోళ్ళూనూ.

""ఇటియ్యి తాతయ్యా,ఇప్పుడే చదువుతా..””తమాషాగా నవ్వుతూ.

ఎందుకు నవ్వుతున్నావు అని అడిగితే ' తోక నోటుపుస్తకం' అన్నాననిట. స్క్రిబ్లింగ్ పేడ్ అనాలి కాబోలు..

నాకూ నవ్వొచ్చింది, గర్వంగానూ ఉంది మన పాత నుడికారం తలుచుకుని.. ఆ పద ప్రయోగాలకో అందం..

పైకే చదివింది...

....

దొడ్లో మామిడిచెట్టుకి ఉన్న పూత, పిందె నేలపై పడి ఉంది

కోయిల గొంతు వినపడలేదు. కాకి గోల ఎక్కువైంది

కొబ్బరి చెట్టు మొదట్లో రాలిన పుచ్చులెన్నో

బొప్పాయి చెట్టు కాండం నిండా పాల కన్నీళ్ళు

వాడిన దొండ పాదు. లోతు కెళ్ళిన బావి నీళ్ళు

పువ్వులే రాలి, పిందెలనే రాల్చిన జామ చెట్టు.

పిచికల కిలకిలలే లేక వాడిన, నే కట్టిన వరికంకె గుత్తి
చిరు గాలికే ఒళ్ళంతా చింపుకున్న అరటి చెట్లు.
నిన్న లేని బీటతో ఏడుపులా నీరు కారుతూ నీళ్ళ గోలెం
వాటంతటవే రాలి వడిలిన ఆకు సంపంగి పూలు
గొలుసూడి మూడు గొలుసులతో ఉయ్యాల బల్ల మండువాలో

ఎవరు చెప్పారో వీటికన్నిటికీ......ఇవాళ నా ప్రయాణమని!!!!!!!
అనుబంధాల ప్రకంపనలంటే ఇదే కాబోలు..
నాకు అనిపించింది ......
పసిగట్టాయి ఇవన్నీ పరుగెడుతున్నాడు వీడు అని ....
మళ్ళీ తిరిగి రాడు మరుగుతాడు పుర వాసమని....
బెంగెట్టుకున్నాయవన్నీ ఇంక మాతో ఆడేవాడేడని?????
పల్లెవదిలి, పల్టీలు కొట్టి, పైకి పట్టుకెళ్ళేదేముందని?
అనుకుంటున్నాయి పోగా పోగా వాడికే తెలిసొస్తుందని.....
....

""కళ్ళకి కట్టినట్టుంది తాతయ్యా..వాపోయినట్టుగా ఉన్నాయి.... అల్లాగే ఉంది చూడొస్తే..."”
అవునమ్మా...అయ్యుండచ్చు..ఇదీ నాకు అనిపించిన వాటి స్వగతం వీడలేని బాధ వాటికి, నాకు కూడా...
క్లుప్తంగా చెప్పానమ్మా.. ఇంకా వివరంగానూ, అన్ని విషయాలూ చెప్పాలంటే నాలుగు రోజులు ప ుతుంది.
చదువు, తరువాత ఉద్యోగరీత్యా ఆ ఊరూ, ఈ ఊరూ తిరగడమూనూ...పెళ్ళీ, పిల్లలు..సరేసరి..
అరిషడ్వర్గాలకి తోడుగా ఐడెంటిటీసూ, ఇంప్రషన్సూను..ఇదేగా మనసు!! ...ఉబ్బి ఊరంతయ్యింది..
ఊరు విడిచిన నాకు వాటి ఉసురే తగిలింది కాబోలమ్మా ...శాపనార్ధం కాదది....

ఆర్ధికంగా కొంతలో కొంత ఉన్నతంగా ఉన్నా ఊపిరిలో పురి లేదు. ఉన్నంతలో బాగున్నా ఊరిలోని ఉత్సాహం పట్టణంలో లేదు. ఎప్పుడూ, అనిపిస్తుందమ్మా...ఊరి ఉబ్బిన మనసుకన్న, మహా పుర వాసంకన్న, ఊరి బతుకే మిన్న...అని
ఈ మధ్య మరీనూ....

""అర్ధం చేసుకోగలను తాతయ్యా, అందులోనూ నువ్వు చెపుతున్నపుడు నీ ఎక్సైట్మెంటు, కళ్ళల్లో కనిపించే నీ ఆనందం..భాష్పాల రూపంలో.. చూస్తున్నాగా”"....

రిటైరయ్యాక మరీ అనిపిస్తోంది....గాఢంగా....పదే పదే గుర్తొస్తున్నాయి...చిన్ననాటి ఊరి ముచ్చట్లు.. పలకరింపులే లేక, పదిమందీ దూరమై, పద్దాకా పక్కకే పరిమితమై మగతగా పడుకున్న వేళ పాత జ్ఞాపకాలే జతకట్టి ముసురుతాయి మదిలో....ఆనందం కలిగించినవీ, ఆవేదన కలిగించినవీనూ..

చాలా కాలమైంది వెళ్ళి. ఓ సారి వెళ్ళి చూసిరావాలనిపిస్తుంది, పుట్టి పెరిగిన ఊరూ, ఇల్లూనూ..

ఒక్కోసారి 'పోనిద్దూ, ఈ ఎటాచ్ మెంట్లు అన్నీవదులుకోవాలి' అనిపిస్తుంది.

వృధ్ధాప్యం వచ్చే కొలది, ఎక్కువగా మగవాళ్ళం గోడగడియారంలో పెండ్యులంలా స్పిరిట్యుఅల్ లైఫ్ కి మెటీరియలిస్టిక్ లైఫ్ కి మధ్యలో అటూ ఇటూ ఊగుతుంటామమ్మా.

""అవును తాతయ్యా.. "

మా నాన్నగారు మన రైతునే ఉండమన్నారు మన ఇంట్లో ఇల్లు చూసుకుంటూ....అమ్మడం ఇష్టం లేకా, అవసరం లేకానూ.

అతనూ పోయాడు.. "ఓ పాలు రండి బాబయ్యా" అంటాడు వాళ్ళబ్బాయి. నాకంటే వయసులో బాగా చిన్నవాడే..

చిన్ననాటి పల్లె అనుబంధాలు పదిలంగా ఉంటాయి...

"ఓ పాలు ఏమిటి తాతయ్యా?"

"ఓ పాలు అంటే ఒక సారి అన్నమాట. మూడేళ్ళవ్వొస్తోంది వెళ్ళి..."

"ఎల్లాఉంది తాతయ్యా ఊరూ, మన ఇల్లూనూ?" పల్లెలు పాడుబడుతున్నాయని తెలుసు కామోసు. అడిగింది

" ఏం చెప్పమంటావమ్మా?! ఊరంతా పాడయ్యింది. పూర్వపు కళ లేదు. మన వీధిలోని అన్ని కుటుంబాలూ వలస వచ్చేశాయి పట్టణాలకి. పిల్లలందరూ విదేశాల బాట పట్టారు..అక్కడే ఉద్యోగాలు చేసుకుంటూ స్థిరపడ్డారు. ఊళ్ళో వాళ్ళ ఇళ్ళన్నీ శిధిలావస్థలో ఉన్నాయి. వాళ్ళకేమీ పట్టదు..రారు, పట్టించుకోరు, చూసుకోరు."

"మన ఇల్లెలా ఉంది తాతయ్యా? ఎప్పుడో చిన్నప్పుడు చూసా.."

"అల్లాగే ఉందమ్మా..ఏ మార్పూ చెయ్యకుండా, ప్రతి ఏడాదీ వెల్లవేయిస్తున్నాడు, దొడ్లో పాదులు, కూరగాయ మొక్కలు, పూలమొక్కలు, జామ, మామిడి చెట్లతో చక్కగా ఉందమ్మా.."

"మరి మార్పులూ, చేర్పులూ ఏమీ చేసుకోలేదా? పోనీ నిన్నడిగి?"

"లేదమ్మా. నేనూ అదే అడిగా.... దానికేమన్నాడో తెలుసా?"

" అయ్ బాబోయ్, ఎల్లా చేత్తావండే.. అల్లాగే ఉంచేహేదండి మాబాబు. ఆఁన్ య్..నాతో సెప్పేడండి పోయేముందు.. 'ఒరే అబ్బాయా ఇల్లు మంచిగా సూసుకోరా.. ఇల్లాగే ఉండాల..పాడుసెయ్యకండి, అయ్యగోరు మామంచోరు..ఊరికే ఉండమని మనకిచ్చారు', అన్నాడండి..మరి నేనా ఊసు మీరకూడదుకదండే. ఆ రోజుల్లో బరమా టేకుసెక్కతో కట్టించారండి మీ పెద్దోళ్ళు..సుబ్బరంగా ఉందండె లోగిలి. ఆఁన్ య్"

పక్కా కోనసీమ యాసతో చెపితే, తెగనవ్వింది వాహిని..

నేనూ వంత కలిపా..ఎంతకాలమయ్యిందో ఇలా నవ్వుకుని.. ఇల్లూ దొడ్డీ అలాగే ఉండాలని నా కోరికకూడా. నే ఉన్నన్నాళ్ళయినా....

“ఇంతసేపు మాట్లాడేవు ఫోనులో, ఏంచెప్పాడు తాతయ్యా?"

“అతనూ, భార్యా ఇల్లు ఖాళీ చేసి హైదరాబాదు వెళ్ళిపోదామనుకుంటున్నారుట..వాళ్ళబ్బాయి దగ్గరికి. వచ్చెయ్యండని తెగ పట్టుబడుతున్నాడుట. వాళ్ళమ్మ ఆరోగ్యం అంతంతమాత్రం..హైదరాబాదు తీసికెళ్ళి వైద్యం చేయిస్తాడుట.. మూటాముల్లీ సద్దుకొని వచ్చేసి మాదగ్గరే ఉండండి అని చెపుతున్నారుట కొడుకూ కోడలూనూ..”

పకపకా నవ్వింది వాహిని... ఎందుకో అర్థం కాలేదు.. అదే అడిగా..

"తాతయ్యా, నువ్వు మూటాముల్లీ అంటే నవ్వొచ్చింది.. తమాషాగా ఉంటాయి కొన్నిమీ పదప్రయోగాలు.. సరే.. ఆయన ఖాళీచేస్తే ఏంచేద్దామనుకుంటున్నావు? అమ్మేస్తావా? ”

"లేదమ్మా, అంతపెద్ద ఇల్లు.. పెద్ద పెద్ద గదులతో కొనేవాళ్ళున్నా అమ్మాల్సిన అవసరమూ లేదు, అమ్మాలని మనసూ లేదు. నా తదనంతరం మీ నాన్న ఏంచేసుకున్నా సరే. ఆ కాలపువాడిని కదమ్మా, పాతవి వదలలేను, కొత్తవాటిమీద మోజు లేదు..అలా వదిలేస్తే ఇల్లు పాడైపోతుంది. ఆ ఊళ్ళో అద్దెకి వచ్చేవారూ ఉండరు.. నా తదనంతరం మీనాన్న పట్టించుకోడు.అనుబంధంగా ఉంచుకోవలసినది ఈ వయసులో కూడా బంధంగా మార్చుకున్నానమ్మా.. 'నేనూ అమ్మా ఊరెళ్ళి మనింట్లో ఉంటాం, హాయిగా దొడ్లో కూరగాయలు పండించుకుని తింటూ ' అని చాలా సార్లు మీనాన్నతో చెపితే ససేమిరా వద్దన్నాడు.. వాడి దగ్గరే ఉండాలిట. ఇప్పుడిప్పుడు నాకు తెలిసొస్తోందిలే. మీ బామ్మ ఆరోగ్యం అంతంతమాత్రంగా ఉంటోంది. మన ఊళ్ళో వైద్య సదుపాయం లేదు. ఇక్కడ నాన్న దగ్గరుంటే ఓ ధైర్యం.. ఏంచెయ్యాలా అని ఆలోచిస్తున్నా.”

చెమరిన కళ్ళు తుడుచుకుంటూ ఉంటే..మాట మార్చడానికి అంది వాహిని..

“ పోనీలే తాతయ్య నీకు నచ్చినట్టుగా ఏదో పరిష్కారం దొరక్క పోదు..అవునూ, మన ఇంటికి ఆనుకునే ఉందిగా స్కూలు.. ఎల్లా ఉందిట . దానితో నీకూ మీ నాన్నగారికీ కూడా చాలా బంధం కదా?”

“ఏమడిగావ్?.... స్కూలు గురించా..” చటుక్కున లేచా. నే కొలిచే జగన్మాత సరస్వతీ రూపంగా వాహిని ద్వారా ఓ సూచనాస్ఫురణ కదిలించింది మనసులో..ఇదే గ్రేస్.. తీవ్ర ఆలోచనకి పచారు నేస్తం.

“అవును తాతయ్యా.. స్కూలు గుర్తుచెయ్యగానే.. అలా కుర్చీలోంచి లేచి పచార్లు మొదలు పెట్టావ్?”

“ మంచి ఆలోచన వచ్చినా, మంచిమాట విన్నా, మంచి సంభవం జరిగినా ఒ౹ాళ్ళూ, మనసూ తేలికై కూర్చోనివ్వదమ్మా సంతోషం. దారి చూపావు తల్లీ”.

"నీ సందిగ్ధానికి సమాధానం దొరికినట్టుంది.. అంతేనా?”

“నాన్నతోనూ, అమ్మతోనూ, బామ్మతోనూ సంప్రదించి రేపటిరోజు చెపుతానమ్మా.. లే, లేటయింది. భోంచేద్దాం"

★★★★★★

మర్నాడు పొద్దున్న పూజాపునస్కారాలు ముగించుకుని నా గదిలోకి వెళితే అక్కడ నా ముద్దుల మనవరాలు వాహిని, వాడక మూలపడ్డ వీణను శుభ్రం చేసి సవరిస్తోంది.

నన్ను చూసి అడిగింది.."ఏం తాతయ్యా వీణ వాడకుండా ఇలా దుప్పటీ కప్పి పడుకోబెట్టాసారూ..శారదా దేవికి కోపం రాదూ? ఆవిడ పటం ముందు కూర్చుని వాయించేవాడివిగా..”

“అమ్మకదమ్మా.. కోపగించుకోదు. అయినా ఇప్పుడో కానుక ఇస్తున్నాగా చదువుల తల్లికి"

"ఏమిటి తాతయ్యా అది? నాకర్థం కాలేదు.” వీణ మీటి చూసి లేచి మంచం మీద నా పక్కని కూర్చుని అడిగింది.

ప్రసాదం అరటి పండు ఒలిచి సగం వాహినికిచ్చి మిగిలినది కళ్ళకద్దుకుని నోట్లో వేసుకుని చెప్పా..

“ మన ఇల్లు సంగతి మీ నాన్నతోనూ, బామ్మతోనూ మాట్లాడి చెపుతానన్నాకదమ్మా... ఆ ఇల్లు నా స్వార్జితం కాదు. మన పూర్వీక సొత్తు. అందుకని నా కొడుకుని, కోడల్ని సంప్రదించాలిగా ఏంచేసినా..”

"అవును తాతయ్యా.. కానీ నాన్న, నిన్ను కాదనరుగా దేనికీ"

“తెలుసు తల్లీ. వాడు 'మీకు ఏది సంతృప్తినిస్తుందో అలాగే చెయ్యండి, నాకు ఆ ఇంటిమీద అభిమానం

ఉందికానీ, ఆశలేదు.... చూసుకునే టైమూలేదు...మీ ఆలోచన బాగుంది అల్లాగే చెయ్యండి.. ఎక్కడ సంతకం పెట్టాలో చెప్పండి చాలు" అన్నాడమ్మా. కోడలు కూడా అదే అంది. బామ్మతో కూడా సంప్రదించా.. నా ఆలోచనకి వత్తాసు పలికింది బామ్మ...బామ్మకి డబ్బు మీద బంగారం మీద ఆశ లేదమ్మా..చదువు అంటే చాలా ఇష్టం...”

“సరే.. ఏమిటి నీ నిర్ణయం తాతయ్యా?”

" ముందు స్వీటు తినమ్మా, చెపుతా..” మంచం పక్కనే చిన్న టేబుల్ మీద పెట్టుకున్న డబ్బాలోంచి రవ్వలడ్డూ ఒకటి ఇస్తూంటే అంది వాహిని.. “ నీ మాటలే తియ్యగా ఉంటాయి తాతయ్యా..”

“ వాహిని చేతిలో విపంచి తియ్యగానే పలుకుతుందమ్మా..నేనూ ఆ వీణా ఒకటే.. నువ్వు వచ్చాక నా బద్ధకాన్నీ, నిర్లిప్తతనీ, మగతనీ, దూరం చేసి హుషారు నింపావు.. ఆనందంగా ఉంటోంది .. ఇటువంటి మనస్థితిలోనే మంచి ఆలోచనలూ, మంచి పరిష్కారాలూ వస్తాయి.. డిప్రెషన్ లోనూ, కోపం, చిరాకుల్లోనూ వచ్చే పరిష్కారాలు పనికిరానివిగా ఉంటాయి.. సరే.. విషయం ఏమిటంటే, నువ్వు అడిగావుగా స్కూలు ఎలా ఉందని... ఇదివరకు వెళ్ళినపుడు ఆ పరిస్థితి చూస్తే బాధేసిందమ్మా..”

“ఏం? ఎందుకని?”

“ఆమధ్య అదే కాంపౌండులో వేద పాఠశాల పెట్టారమ్మా....చోటు సరిపోక పిల్లల్ని వరండాల్లో కూర్చోపెట్టి క్లాసులు నడుపుతున్నారమ్మా.. బిల్డింగులూ అతంత మాత్రంగానే ఉన్నాయి వెలవెలబోతూ..అందుకని మన ఇల్లు పిల్లల

చదువు వసతికోసం వేద పాఠశాల తరగతులు నడుపుకోడానికి ఇచ్చేద్దామనుకున్నా. పెద్ద పెద్ద గదులు.. రెండు సావిళ్ళూనూ.. గుమ్మాలూ, గోడలు, శుభ్రంగా ఉన్నాయి. పైకప్పు సరేసరి. బ్రహ్మాండంగా ఉంది. బర్మా టేకు కదమ్మా!!. "

"ఓహ్.. గ్రేట్ తాతయ్యా. మంచికార్యం.. ఇప్పుడు అంతమంది పిల్లలు గలగలమంటూ ఇంట్లో తిరుగుతూ, దొడ్లో ఆడుకుంటూ ఉంటే నయనానందకరం కదా..ఇది సమాజానికి నీవంతు చేయూత. నీకూ తృప్తి.. ఏదో నువ్వే చిన్నపిల్లాడివై వాళ్ళతో ఆడుకుంటున్నట్టు . పైగా నిత్యం వేద ఘోష ఇంట్లో."

" కాదు మరీ... అయినా నాదేముందమ్మా..వంద ఏళ్ళక్రితమే పెద్దమనసుతో సమాజసేవాదృక్పథంతో పిల్లల చదువుకై బోల్డు స్థలం ఇచ్చి, బిల్డింగులు కట్టించి చిన్న బోర్డు స్కూలుని ప్రారంభించిన మహానుభావుడు బులి సుబ్బారాయుడు గారి ఉదాత్తత ముందు ఇది ఎంతమ్మా?!!!ఆయన సత్భావం వల్లనే ఎంతో వృద్ధి చెంది మంచిపేరు వచ్చింది.. వచ్చే నెలలో జరిగే సెంటినరీ సెలబ్రేషన్సుకి మనం వెళ్ళి అఫీషియల్ గా హేండోవరు చేసి వద్దాం..ఈ లోగా ఫార్మాలిటీస్ పూర్తిచేస్తా. సంతోషం తప్ప వేరేదీ బదులు కోసం చూడకుండా మనస్ఫూర్తిగా ఇవ్వడంలోని ఆనందం ఎంత గొప్పగా ఉంటుందో తెలుస్తోందమ్మా."

.నా కళ్ళల్లో ఆనందం, మాటల్లో సంతృప్తి, చూసి వాహిని" తాతయ్యా నీ వయసు ఓ ఇరవై ఏళ్ళు తగ్గినంత జోరు చూస్తున్నా నీలో"

అన్నీ వింటున్న మా ఆవిడ వంటింట్లోంచే ఓ హెచ్చరిక.. తరవాత మనసారా నవ్వుతూ చేతిలో కాఫీ గ్లాసులతో గదిలోకి వస్తూ.... "బాగుందమ్మా సంబడం, ఇంక తగ్గనివ్వకు తల్లీ తాత వయసు. సవితి పోరు వస్తే పడలేనమ్మా"

"చూసావా అమ్మా, వాహినీ.. మీ బామ్మ ఎన్నాళ్ళకి నా మీద జోకు వేసి నవ్వుతోందో!!!"

పెద్దవాళ్ళకి సౌకర్యాలు సుఖాన్నిస్తాయి తప్ప సంతోషాన్ని ఇవ్వవమ్మా.. సొంతం అన్నవాళ్ళు రోజూ కాస్సేపయినా దగ్గిర కూర్చుని కబుర్లు చెపుతూంటే మహదానందంగా ఉంటుంది. మందు బిళ్ళల అవసరం తగ్గుతుంది. మనసుకి ఆరుదలానూ..

"అదిగో అమ్మా నాన్నకూడా వచ్చారు." వాహిని లేచి కుర్చీలు దగ్గరగా జరుపుతూ అంది.

అభిప్రాయాలు, ఆనందం పంచుకున్నాం కాసేపు..

తరవాత, రోజూలాగానే పేపరు పట్టుక్కూర్చున్నా వాలుకుర్చీలో... రోజూ మైన్ పేపరు చదివి తరవాత సప్లిమెంటు చదవడం అలవాటు.. ఈ రోజేమిటో యాదృచ్ఛికంగా సప్లిమెంటు తీసా ముందు...ఆశ్చర్యం, ఆనందం కలిపి వచ్చాయి... సరస్వతీ దేవి ఫొటో పెట్టి బాసర క్షేత్రం గురించిన విశేషాల వ్యాసం.. మొదటి పేజీలోనే..

ఒళ్ళు పులకరించి, కళ్ళుచమర్చి చల్లబడ్డాయి. అమ్మ పరోక్షంగా ఇచ్చిన దీవెనకి పరమానందం చెందా.. కృతజ్ఞతలు తెలిపా మనసులోనే....

COMMENTS